

JOOSIA JUUDAN KUNINKAANA

1. Kertomuksen taustatietoja

Hiskian jälkeen Juudaa hallitsivat ensin hänen poikansa, Manasse peräti 55 vuotta ja sen jälkeen Hiskian pojanpoika, Aamon, vain 2 vuotta. Hiskian pojasta, Manassesta meille kerrotaan kovia sanoja: "Manasse oli kahdentoista vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa

viisikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hefsibah. Manasse teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä. Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli hävittänyt, ja pystytti alttareja Baalille ja teki aseran, niin kuin Israelin kuningas Ahab oli tehnyt, kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa. Hän rakensi alttareja myös Herran temppeliin, josta paikasta Herra oli sanonut: "Jerusalemiin minä asetan nimeni." Manasse rakensi alttareja kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin. Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on paha Herran silmissä, ja vihoitti hänet. Teettämänsä Aseran kuvan hän asetti temppeliin, josta Herra oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa Salomolle: "Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi. Enkä minä anna enää Israelin jalkojen harhailla pois siitä maasta, jonka minä olen antanut heidän isillensä, jos he vain kaikessa noudattavat sitä, mitä minä olen käskenyt heidän noudattaa - koko sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on heille antanut." Mutta he eivät totelleet, ja Manasse eksytti heidät tekemään pahaa enemmän kuin ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

Niin Herra puhui palvelijainsa, profeettain, kautta ja sanoi: "Koska Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä kauhistavat teot ja siten tehnyt pahaa enemmän kuin amorilaiset, jotka olivat ennen häntä, ja on saattanut kivijumalillansa myös Juudan tekemään syntiä, sen tähden sanoo Herra, Israelin Jumala, näin: Katso, minä annan sellaisen onnettomuuden kohdata Jerusalemiä ja Juudaa, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat. Minä mittaan Jerusalemin samalla mittanuoralla kuin Samarian ja punnitsen sen samalla vaa'alla kuin Ahabin suvun. Minä huuhdon Jerusalemin, niin kuin vati huuhdotaan: se huuhdotaan ja käännetään kumollensa. Minä hylkään perintöosani jäännöksen ja annan heidät vihollistensa käsiin, niin että he joutuvat kaikkien vihollistensa saaliiksi ja ryöstettäväiksi, koska ovat tehneet sitä, mikä on paha minun silmissäni, ja vihoittaneet minua siitä päivästä asti, jona heidän isänsä lähtivät Egyptin maasta, tähän päivään saakka." 2 Kun. 21:1–15. (Tämä ennustus kävi toteen, kun Jerusalemin tuhottiin)

Emme nyt kuitenkaan kuule enempää Manassesta kuin hänen pojastaan, Aamonista, joka oli isänsä kaltainen. "Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Mesullemet, Haaruksen tytär, Jotbasta. Aamon teki sitä, mikä on paha Herran silmissä, niin kuin hänen isänsä

Manasse oli tehnyt. Hän vaelsi kaikessa samaa tietä, mitä hänen isänsä oli vaeltanut: hän palveli niitä kivijumalia, joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä; hän hylkäsi Herran, isiensä Jumalan, eikä vaeltanut Herran tietä. Aamonin palvelijat tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan hänen linnassansa." 2 Kun. 21:19–23.

Mutta sitten kuninkaaksi nousi Joosia.

- a) Kertomuksen tapahtumapaikka
Jerusalemmissa, Juudan pääkaupungissa.
- b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
Oli kulunut vain 57 vuotta Hiskian kuolemasta ja kaikki, mitä Hiskian aikana oli korjaantunut, oli nyt taas entistä huonommin.

Kuningas Salomon rakennuttaman Jerusalemin temppelin vihkimisestä käyttöön on kulunut yli 300 vuotta.

- c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
- Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jedida, Adajan tytär, Boskatista. Joosia teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.
  - Hilikia, ylimmäinen pappi
  - Kirjuri Saafan, Asaljan poika, Mesullamin pojanpoika
  - Hulda, naisprofeetta

- d) Vieraat termit

2. Itse kertomus Raamatusta
2 Kun. 22. ja 23. luku

Kuningas Joosia korjauttaa temppeliä

Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan kuningas Joosia lähetti kirjuri Saafanin Herran temppeliin ja sanoi: "Mene ylimmäisen papin Hilikian luo, että hän lukisi (laskisi) valmiiksi Herran temppeliin tuodut rahat, joita ovenvartijat ovat koonneet kansalta. Hilikia antakoon ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja nämä maksakoot niillä työmiehet, jotka ovat Herran temppelissä korjaamassa sitä, mikä temppelissä

on rappeutunutta, puusepät, rakentajat ja muurarit, sekä temppelin korjaamista varten ostettavat puutavarat ja hakatut kivet. Älköön heiltä kuitenkaan vaadittako tilintekoa rahoista, jotka heille luovutetaan, vaan toimikoot he luottamusmiehinä."

Lain kirja löytyy

Ylimmäinen pappi Hilkia sanoi kirjuri Saafanille: "Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan." Hilkia antoi kirjan Saafanille, ja tämä luki sen. Sitten kirjuri Saafan meni kuninkaan tykö ja teki kuninkaalle selon asiasta, sanoen: "Palvelijasi ovat ottaneet esille rahat, mitä temppelissä oli, ja ovat antaneet ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran temppelissä."

Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: "Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan." Saafan luki sen kuninkaalle. Kun kuningas kuuli lain kirjan sanat, repäisi hän vaatteensa. Kuningas käski pappi Hilkiaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Akboria, Miikajan poikaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen: "Menkää ja kysykää minun ja kansan ja koko Juudan puolesta neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on syttynyt meitä vastaan, koska meidän isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettuna."

Naisprofeetta Hulda: Näin sanoo Herra

Niin pappi Hilkia, Ahikam, Akbor, Saafan ja Asaja menivät naisprofeetta Huldin tykö, joka oli vaatevaraston hoitajan, Sallumin, vaimo ja asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. He puhuivat hänen kanssaan. Niin Hulda sanoi heille: "Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni: 'Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tätä paikkaa ja sen asukkaita kohdata onnettomuuden, kaiken, mitä sanotaan siinä kirjassa, jonka Juudan kuningas on lukenut, sillä he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla. Minussa on syttynyt viha tätä paikkaa kohtaan, eikä se sammuu.

Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuullut: Koska sinun sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrytynyt Herran edessä, kuullessasi, mitä minä olen puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, että he tulevat kauhistukseksi ja kiroussanaksi, ja koska sinä olet reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minäkin olen kuullut sinua, sanoo Herra. Sen tähden minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä

saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea sitä onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa."'

Joosia lukee lainkirjan koko kansalle ja tekee liiton

He toivat kuninkaalle tämän vastauksen. Niin kuningas lähetti kokoamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat. Kuningas meni Herran temppeliin, ja hänen kanssaan kaikki Juudan miehet ja kaikki Jerusalemin asukkaat, myös papit ja profeetat, koko kansa pienimmästä suurimpaan. Hän luki heidän kuultensa kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat. Kuningas asettui pylvään viereen ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjensä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka olivat kirjoitettuna siinä kirjassa. Kaikki kansa yhtyi siihen liittoon.

Joosia puhdistuttaa temppelin ja tuhoaa kaikki epäjumalien alttarit

Sitten kuningas käski ylimmäistä pappia Hilkiä ja häntä lähimpiä pappeja sekä ovenvartijoita viemään Herran temppelistä pois kaikki kalut, mitä oli tehty Baalille, Aseralle ja kaikelle taivaan joukolle. Hän poltatti ne Jerusalemin ulkopuolella Kidronin kedoilla, mutta vei niiden tuhan Beeteliin. Hän pani myös viralta epäjumalain papit, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet polttamaan uhreja uhrikukkuloilla Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin ympäristössä ja jotka polttivat uhreja Baalille, auringolle, kuulle, eläinradan tähdille ja kaikelle taivaan joukolle. Hän vei aseran pois Herran temppelistä Jerusalemin ulkopuolelle Kidronin laaksoon ja poltti sen Kidronin laaksossa, rouhensi sen tomuksi ja heitti tomun yhteiselle hautausmaalle. Hän kukisti haureellisten pyhäkköpoikien huoneet, jotka olivat Herran temppelissä ja joissa naiset kutoivat verhoja Aseralle. Hän toi pois kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti uhrikukkulat, joilla papit olivat polttaneet uhreja, Gebasta Beersebaan asti. Hän kukisti porteilla olevat uhrikukkulat, joita oli kaupungin päällikön Joosuan portin oven edustalla, vasemmalla puolella mentäessä sisään kaupungin portista. Uhrikukkulapapit eivät kuitenkaan saaneet nousta Herran alttarille Jerusalemissa; he saivat vain syödä happamatonta leipää veljiensä kanssa. Hän saastutti myös polttopaikan Ben-Hinnomin laaksossa, ettei kukaan voisi panna poikaansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi Molokin kunniaksi. Hän poisti ne hevoset, jotka Juudan kuninkaat olivat auringon kunniaksi asettaneet, siitä, mistä mennään Herran temppeliin, hoviherra Netan-Melekin kammion vierestä, joka oli Parvarimissa, ja poltti auringonvaunut tulella. Aahaan yläsalin katolla olevat alttarit, jotka Juudan kuninkaat olivat teettäneet, ja ne alttarit, jotka Manasse oli teettänyt Herran temppelin molempiin esipihoihin, kuningas kukisti; sitten

hän riensi sieltä ja heitti niiden tomun Kidronin laaksoon. Ne uhrikukkulat, jotka olivat itään päin Jerusalemissa, etelään päin Turmiovuoresta, ja jotka Salomo, Israelin kuningas, oli rakentanut Astartelle, siidonilais-iljetykselle, ja Kemokselle, Mooabin iljetykselle, ja Milkomille, ammonilais-kauhustukselle, ne kuningas saastutti. Hän murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-karsikot ja täytti niiden sijan ihmisten luilla. Myös Beetelissä olevan alttarin, sen uhrikukkulan, jonka oli teettänyt Jerobeam, Nebatin poika, joka saattoi Israelin tekemään syntiä, senkin alttarin uhrikukkuloineen hän kukisti; sitten hän poltti uhrikukkulan ja rouhensi sen tomuksi sekä poltti asera-karsikon. Kun Joosia sitten kääntyi ja näki haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ottamaan luut haudoista, poltti ne alttarilla ja saastutti näin alttarin, Herran sanan mukaan, jonka oli julistanut se Jumalan mies, joka nämä julisti. Hän kysyi: "Mikä tuo hautamerkki on, jonka minä näen?" Kaupungin miehet vastasivat hänelle: "Se on sen Jumalan miehen hauta, joka tuli Juudasta ja julisti sen, minkä sinä nyt olet tehnyt Beetelin alttarille." Hän sanoi: "Antakaa hänen olla; älköön kukaan koskeko hänen luidensa." Niin he jättivät hänen luunsa rauhaan ja samoin sen profeetan luut, joka oli tullut Samariasta.

Myös vainaja- ja tietäjähenkien manaajat, kotijumalat ja kivijumalat ja kaikki iljetykset, joita oli nähty Juudan maassa ja Jerusalemissa, Joosia hävitti, täyttääkseen lain sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa, minkä pappi Hilkia oli löytänyt Herran temppeleistä.

Myös Samarian kaupungeista Joosia poisti kaikki uhrikukkulatemppeelit, jotka Israelin kuninkaat olivat rakentaneet ja niin vihoittaneet Herran; ja hän teki niille saman, minkä oli tehnyt Beetelissä. Kaikki siellä olevat uhrikukkulapapit hän teurasti alttareilla ja poltti ihmisten luita niiden päällä. Sitten hän palasi takaisin Jerusalemiin.

Joosia palauttaa oikean pääsiäisjuhlan viettämisen

Kuningas käski kaikkea kansaa sanoen: "Viettäköö pääsiäistä Herran, teidän Jumalanne, kunniaksi, niin kuin on kirjoitettu tässä liitonkirjassa." Sillä sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty sen ajan jälkeen, jona tuomarit tuomitsivat Israelia, ei Israelin kuningasten eikä Juudan kuningasten koko aikana. Vasta kuningas Joosian kahdeksantenatoista hallitusvuotena vietettiin sellainen pääsiäinen Jerusalemissa Herran kunniaksi.

2 Aik. 35:16–18. (= rinnakkaispaikka)

Näin järjestettiin kaikki Herran palvelus sinä päivänä, pääsiäisen vietto ja polttouhrien uhraaminen Herran alttarilla, niin kuin kuningas Joosia oli

käskenyt. Näin viettivät saapuvilla olevat israelilaiset sinä aikana pääsiäistä ja happamatoman leivän juhlaa seitsemän päivää. Sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty Israelissa profeetta Samuelin ajoista asti; sillä ei kukaan Israelin kuninkaista ollut viettänyt semmoista pääsiäistä, kuin nyt viettivät Joosia, papit ja leeviläiset, koko Juuda ja saapuvilla olevat israelilaiset sekä Jerusalemin asukkaat Joosian pääsiäisjuhlasta on kerrottu tarkemmin: 2 Aik. 35:1–19.

Ennustus: Juudakin joutuu pakkosiirtolaisuuteen (Baabeliin)

Ei ollut ennen häntä ollut hänen vertaistansa kuningasta, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa olisi kääntynyt Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen vertaistansa. Kuitenkaan ei Herra kääntynyt suuren vihansa hehkusta, kun kerran hänen vihansa oli syttynyt Juudaa vastaan kaikesta siitä, millä Manasse oli vihoittanut hänet. Herra sanoi: "Minä toimitan myöskin Juudan pois kasvojeni edestä, niin kuin minä olen toimittanut pois Israelin; ja minä hylkään Jerusalemin, tämän kaupungin, jonka minä olin valinnut, ja temppelin, josta minä olin sanonut: 'Minun nimeni on oleva siinä'."

Mitä muuta on kerrottavaa Joosiasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa. Hänen aikansa farao Neko, Egyptin kuningas, lähti Assurin kuningasta vastaan Eufrat-virrälle. Niin kuningas Joosia meni häntä vastaan, mutta farao surmasi hänet Megiddossa heti, kun näki hänet. Joosian palvelijat veivät hänet kuolleena vaunuissa Megiddosta, toivat hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa. Mutta maan kansa otti Joosian pojan Jooahaan, voiteli hänet ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä sijaan.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Kun kirja löytyi, tiedettiin heti, mikä kirja se on. Kun se luettiin kuningas Joosialle, niin Joosia ei sitä epäillyt, vaan sai suuren piston sydämeensä. (Kun kuningas kuuli lain kirjan sanat, repäisi hän vaatteensa... Sillä suuri on Herran viha, joka on syttynyt meitä vastaan, koska meidän isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettuna.) Kuningas ei pitänyt kirjan sisältöä omana tietonaan vaan luetti sen kansalle. Eikä hän tyytynyt vaan lukemaan sitä, vaan Joosia pani toimeen täydellisen puhdistuksen - poisti kaikki epäjumalat ja niiden palvelusmenot ja palautti pääsiäisen vieton. Joosia halusi toimia Jumalan sanan mukaan, koska uskoi tulevaan Messiaaseen. Tästä kertoo se, että pääsiäisjuhla mainitaan aivan erikseen.

Tästä kertomuksesta käy ilmi, miten kamalia epäjumalien palvelusmenot olivat olleet. Se ei ollut pelkkää kumartamista, vaan siihen liittyi henkien manaajat, haureelliset pyhättöpojat. Lapsia oli pantu kulkemaan tulen läpi jne.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Jeesus puhdisti temppelin rahanvaihtajista UT1_41.

Muita naisprofeettoja olivat

✚ Mirjam, Mooseksen sisar 2 Moos. 15:20. (VT2_1)

✚ Debora Tuom. 4:4. (VT2_22)

✚ Hanna Luuk. 2:36. (UT2_4)

5. Opeteltava Raamatun lause

Opetä minulle, Herra, käskyjesi tie, niin minä seuraan sitä loppuun asti.
Anna minulle ymmärrys ottaakseni sinun laistasi vaarin ja noudattaakseni sitä
kaikesta sydämestäni. Ps. 119:33–34.

6. Lauluehdotus

Me saimme aarteen kalliin,
kun saimme Sanasi.
Sen lahjaks annoit meille,
teit meille rakkaaksi.
Sen puhtahana annoit
säilyä luonamme
Näin valaisit Sä tiemme,
siunasit matkamme.

Oi, Isä, sanassasi
suo meidän pysyä.
ja sinun neuvoasi
kaikessa kysyä.
Ei silloin myrskyt
maailman voi meitä horjuttaa,
vaan kerran taivahassa
laulumme kajahtaa!
sanat Rupert Efraimson

tai

VK 175 (UVK 190)

Sun sanas suojaa Jumala. Sen vastustajat masenna,
kun tehtovat ne alati kukistaa valtaa Poikasi.

Sanat Martti Luther – Jaakko Suomalainen

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioitavaa

Martti Luther puhdisti uskon roomalaiskatolisesta aneakaupasta sekä muusta
harhasta.

